

De Zwankendammemolen te Lissewege

Germain Vandepitte. (1)

Omstreeks de onafhankelijkheid van België, vestigde Jacobus Vrijdenburgh zich als molenaar te Lissewege op de Zwankendammemolen (Hortentia, zijn oudste dochter, werd er in 1835 geboren).

Na het overlijden van Jacob hertrouwde zijn weduwe, Joanna Doens, met molenaar Donaat Hoenraedt (+/- 1850).

Jozef Vrijdenburgh, zoon van Jacob, volgde zijn stiefvader op bij diens overlijden in 1875. Pas na 45 jaar, in 1920, verliet Jozef zijn molentje en ook de gemeente, om zich in de Moriaanstraat te Westkapelle te vestigen. Heel waarschijnlijk in het Ouderlingentehuis.

Als opvolger van "Seventje van 't meulentje" - geen menskende zijn familienaam - kwam Jozef Louis Axters. Tevoren woonde deze te Zeebrugge, Evendijk 68. Op 21 februari 1920 werd hij ingeschreven als molenaar. In de telling van 1920-1930 werd "steenbakker" als beroep opgegeven. Zijn zoon Marcel Axters kreeg de vermelding "molenaar". Bij het huwelijk van Marcel in 1927, verhuisde deze naar de Eiensluisstraat 45 in Zeebrugge. Dit was meteen het einde van de Zwankendammemolen. Begin van de dertiger jaren is het molentje afgebroken.

---

†. Zie ook: G. Vandepitte, Het geboortjaar van de Zwankendammemolen, Rond de Poldertorens, jg XXIV nr 1, p. 3†.

In de tijd van Donaat Hoenraedt was het molenhuis ook herberg. Nu werd er een restaurant van gemaakt: "'t Molentje".

*
*   *
*

De Molenaars Familie op Zwankendamme. (1846-1930)

In de bevolkingsregisters van Lissewege vinden we de volgende gegevens over de bewoners van de Zwankendammemolen.

Telling 1846-1856, boek 2 blad 271: nr van het huis 244.

1/	Vrijdenburg	Jacobus	geb. Lapscheure	47 j.	molenaar
2/	Doens	Joanna	" Oostkerke	39 j.	menage-vrouw
3/	Vrijdenburg	Ortentia	" Lissewege	11 j.	
4/	"	Rosalia	" "	9 j.	
5/	"	Leopoldus	" "	8 j.	
6/	"	Josephus	" "	7 j.	
7/	"	Isabella	" "	1 j.	
8/	"	Juliana	" "	14.5.1848	
9/	Robaey	Petrus	" "	18 j.	dienstknecht
10/	Weytens	Jean	" Stalhille	34 j.	dienstknecht
			gekomen van Stalhille	1.5.1848	
			vertrokken naar Zuienkerke	1.5.1850	

Telling 1815-1866, boek 2 blad 122: nr van het huis 277.

1/	Hoenraedt	Donaar	geb. Vlissegem	11.03.1815	molenaar-herberg.
2/	Doens	Joanna	" Oostkerke	12/08/1807	huish.
3/	Vrijdenburg	Hortentia	" Lissewege	06/02/1835	werkmeid
		gehuwd Lissew.	30/5/62 met Bossier Carolus		
4/	"	Rosalia	" Liss.	16/04/1837	werkmeid
5/	"	Leopold	" "	14/04/1838	molenaar
6/	"	Joseph Frans	" "	29/10/1839	id.
7/	"	Isabella	" "	20/09/1845	id.
8/	"	Juliana	" "	14/05/1848	id.
9/	Vanassche	Frans Pieter Jacob	" "	26/07/1813	Wnr.werkman

Telling 1866-1880, boek 2 blad 54: Uytkerkestraat 224.

1/	Hoenraedt	Donatus	geb. Vlissegem	11/03/1815	molenaar
			overl. Lissewege	18/10/1875	
2/	Doens	Joanna Theresia	geb. Oostkerke	11/08/1807	
			wed. Vrijdenburg Jacob Franciscus		
3/	Vrijdenburg	Josephus	geb. Lissew.	29/12/1839	dienstknecht
		naar Waardamme	13/07/1871		
		van Waardamme	18/09/1873		
4/	"	Isabella	geb. Lissew.	20/09/1845	werkmeid
		naar Blankenberge	26/03/1873		
		van Blankenberge	04/06/1876		
5/	"	Julie	geb. Lissew.	14/05/1848	werkmeid
		naar Nieuwmunster	27/04/1874		
		van Nieuwmunster	19/10/1875		
6/	Bossier	Seraphin	geb. Blankenb.	1852	-
		naar Uitkerke	01/05/1877		
7/	Fonteyne	Lieven Frans	geb. Heist	20/07/1865	dienstkn.
		van Heist-aan-zee	19/04/1881		

Telling 1880-1890, boek 3 blad 49: Zwankendamme 350.

1/	Vrijdenburg Josephus	geb. Lissewege	1839	molenaar als
2/	Vrijdenburg Julie	" Lissewege	1848	- meester
3/	Fonteyne Jacobus	" Heist aan zee	1856	molenaar als gast.

Telling 1890-1901, boek 2 blad 285: Zwankendamme 231.

1/	Vrijdenburg Josephus	geb. Lissewege	14/04/1838	molenaar
2/	Vrijdenburg Julia	" "	14/05/1848	geen
3/	Fonteyne Philippus Jac.	" Heist	1856	molenaars- vertrokken naar Klemskerke 15/2/'95 knecht
4/	Bonte Hendrik	geb. Oostkerke	26/03/1864	dienstknecht
		van Ramskapelle	23/11/1896	
		naar Dudzele	15/06/1897	
5/	Ketelaers Camille	geb. Lissewege	13/04/1879	bakkersgast
		van Brugge	11/04/1897	
6/	Jacxsens Jules	geb. Lissewege	1878	dienstknecht
		van Zuienkerke	18/10/1899	

Telling 1901-1910, boek 1 blad 268: Zwankendamme 290.

1/	Vrijdenburg Josephus	geb. Lissewege	14/04/1838	molenaar- meester.
2/	Vrijdenburg Julia	geb. Lissewege	14/05/1848	herber- gierster
		overleden	16/06/1906	

Telling 1910-1920, boek 3 blad 549: Zeebruggelaan 469.

1/	Vrijdenburg Joseph	geb. Lissewege	28/12/1839	molenaar
		vertrokken naar Westkapelle, Moriaanstr. 156		
		op 21/04/1920		
2/	Verminck Irma	geb. Lissewege	25/07/1886	geen
		gehuwd Lissewege (?)	28/01/1920	met
		Stellemans Antoine		
		vertrokken naar Westkapelle, Moriaanstraat		
		156, op 21/4/1920.		

* * *

1/	Axters Jozef Louis	geb. Brugge	21/11/1873	molenaar
		van Brugge, Evendijk 68,	op 21/02/1920	
2/	Wegsteen Amelie	geb. Snellegem	17/11/1875	geen
		van Brugge, met haar echtgenoot (Jozef)		
3/	Axters Marcel Jozef	geb. Brugge	12.07/1904	geen
		van Brugge, met zijn ouders		
4/	Axters Wilfried Edouard Joseph			
		geb. Lissewege	15/04/1920	
		geb. terplaatse.		

Telling 1920-1930, boek 3 blad 585: Zeebruggelaan 469.

- 1/ Axters Joseph Louis Alphonse
 geb. Brugge 21/11/1873 steenkapper
 gehuwd: ? 12/08/1903
- 2/ Wegsteen Amelie geb. Snellegem 17/11/1875 geen
 gehuwd: ? 12/08/1903
- 3/ Axters Marcel Joseph Alphonse
 geb. Brugge 12.07.1904 molenaar
 gehuwd te Lissewege op 25/02/1927
 met Deleu Elza uit Lissewege
 vertrokken naar Brugge, Eiensluis-
 straat 45, op 25/02/1927
- 4/ Axters Wilfried Edouard Joseph
 geb. Lissewege 15/04/1920 geen.

* * *

*

Raad! raad! Wanneer werd "Seventje van 't Meulentje" geboren ?

